

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

A mezőgazdasági munkáskérdés.

Az utóbbi években Európaszerte aktuálissá vált a mezőgazdasági munkáskérdés. Köteteket írt össze róla a gazdasági szakirodalom, elsősorban Németországé. Legutóbb a Deutsche Landwirtschaftliche Presse írt erről a kérdéstről egy cikksorozatot. E cikk abból indul ki, hogy sok németországi földbirtokos a gabonaárak kérdését a jövőre nézve már most is kevésbé tartja fontosnak, mint az egyre jobban elhatalmasodó és immár aggasztóvá váló mezei munkáskérdést.

A szakírók közül H. von Thünen, a hirneves gazdasági író foglalkozott részletesen ezzel a kérdéssel, ő volt az, aki nyíltan hangoztatta, hogy a megélhetésnek a mai viszonyok közt aránytalan megdrágulásával a fizetésnek is lépést kell tartania. De a munka árának növekedésével feltétlenül emelni kell, és pedig megfelelő arányban, a munkás műveltségét is.

E vélemény megokolásaként előadja, hogy ma már elértünk annyit, hogy a mezőgazdasági munkás az általános hadi és iskolakötelezettség révén sokkal jobb és a modern igényeknek megfelelőbb szellemi és testi kiképzésben részesül; a fizetés is gyorsan és nagyon megnövekedett, annyira, hogy a föld

megműveltetésnek költségei csaknem akkorák, mint a velük járó haszon.

De úgy látszik, a munkásnép most sincs megelégedve életviszonyaival, mert hiszen ezrével vándorol ki a kontinensről.

Sok okot lehet ennek magyarázatára felhozni, de a baj lényege mégis abban gyökerezik, hogy a munkásság nem tudja felszaporodott jövedelmét kellőképpen a maga hasznára fordítani. A magasabb műveltségéből inkább az élvezetek után való hajszát, mint a célszerűt vette át. Míg ezelőtt megelégedett egyszerű étkezéssel és olcsó szórakozással, addig ma csak nagy igények, drága szükségletek elégítik ki, és csak természetes, hogy ily módon fölcsigázott igényeit még felszaporodott jövedelméből sem képes fedezni.

Ahelyett tehát, hogy gyermekét a munka célszerűségére oktassa és ezáltal a jövőben nagy termelésre képes munkaerőt nevelne, — elpredálja a pénzét. Ez azt nemcsak maga sinli meg idővel, de kárát látja a munkaadó is és az egész nemzetgazdaság.

A műveltebb osztálynak tehát távolról sem merülhet ki a feladata abban, hogy a munkást megfizeti, de kötelessége a munkás kezébe adni a modern kultúrának mindazon eszközeit, amelyeknek segítségével az magának a mának megfelelő életet teremthet. Ki

kell oktatnia a munkást arra, midőn használhatja fel jövedelmét gazdaságosan, jobban mondva: miképpen biztosíthat magának nyugodt, megelégedett életmódot és boldog jövőt.

Ez elsősorban az a nagy feladat, amely a mezőgazdasággal foglalkozók előtt áll.

Színház

A múlt heti műsor nemcsak gazdag és változatos hanem igen érdekes és szórakoztató is volt és minden egyes előadás csak még jobban megerősítette azon véleményünket, amit a múlt heti referendánkban ismételt hangoztattunk is, hogy t. i. Molnár Gyula színtársulata a vidék első rangú színtársulatai között is az első közé sorozható.

Szombaton Strausz Oszkárnak *Variáció-ringóját* mutatták be zsufolt házban, fényes sikerrel. A kitűnő előadással a pompás ruhátár is lépést tartott. Jászai Mariska (Franci) bájos, elragadó volt. Füzess Lenke (Helena) Kállai Kornélia (Frederika) gyönyörűen festettek szebbnél-szebb jelmezekben és gyönyörködtek kedves játékkal. Péchy remek huszárhadnagy volt. Fodor Szerén (Fifi nagydobos) zajos tetszést keltett sikerült mőkáival. Timár (Lothár) és Rajz (Joachim) kacagató szerepeiket fenéig kiaknálták. Nagy tetszésben részesült Timárnak ének-száma a tilinkós nótákkal de nélküle aligha aratott volna oly nagy tapsvihart. Az egész nagy operette különben léha ostobaság, s ostoba trágárság. Nem érdemli

TÁRCA.

Antónia nővér

Igaz történet
Iris Versenyi Elemér

Az öreg Fekete Gábor Bihar megyei jegyzőt, a lelket őrő irodai munka annyira megviselte, hogy nevének aláírásán kívül egyéb szellemi foglalkozásra teljesen képtelen volt. Régi jegyző volt már, hivatali éveivel mérten régebben nyugdíjba mehetett volna, de a jegyzői lakástól, melynek kertjében, a gyönyörű tölgy- és fenyőfákat ültette s ezeknek fejlődését negyven éven keresztül figyelemmel kísérte, nem tudott megválni. Különösen, a négy tölgyfa között lévő kerti asztalka volt az melyhez sok kedves emlék fűződött. Fiatal korában írói alnév alatt írt novellákat. Ezek a susogó falevelek s a sűrű lombok között áttört napsugár ébresztették fel költői lelkében a legszebb gondolatokat. Itt pihent meg munka után s ezeknek a sűrű lombok árnyékában ölelte ifju feleségét keblére. Fűződhetik-e szebb emlékek ezekhez a természeti szépségekhez mint az ifju kor korán eltűnő öröme. Elhagyni létünknek eme természetadta szentélyét egyenlő volna a csendes haldoklással.

Feketének munkaképtelensége folytán igen sok kellemetlensége volt munkatársaival, kik ismerték az öreg tehetetlenségét, fölényt gyakoroltak felette. Ha csak ez lett volna a

baj, az öreg kollega türt volna, de a fiatalok a hetvenkedés mellett diplomás létükre hivatkozva nem hallgattak a princi szavára, felületesen kezelték a hivatalos aktákat.

Ily körülmények között kénytelen volt az agg jegyző valamelyes módon sorsán segíteni. Megelégedvén a diplomás emberek munkáját, egy nem okleveles szorgalmas ifju részére jól javadalmazott községi adóügyi állást szerveztetett. Erre az állásra próba szolgálatot hirdetett. Akadt is feles számú pályázó. A pályázók közül meghitt barátjának ajánlatára Széplaki Jenőt hívta meg szolgálatra. Jenő szép, csinos, józan, szorgalmas, tisztelettudó fiú. Főnöke irodáját a legnagyobb lelkiismeretességgel vezette. Korán reggel leült dolgozó asztalához s a késő esti órák után tért csak nyugalomra.

Fekete családja nagyon megkedvelte az ifjut s mint a kenyérkeresőt becézgették. Néhány hónapi próbaszolgálat után egyhangulag megválasztották adóisztnak. A Fekete családja iránt megnyilatkozott fiúi szeretet kölcsönös érzéseket fakasztott a szülők szívébe. Az öregeken kívül Juliska, a jegyző kisasszony is szívesen rokonszenvezett Jenővel. Kezdetben mint atyjának jobb kezét becsülte később mint viszontszeretett ifju volt eszményképe.

A fiatalok rokonszenvéről az öregek is tudtak. A papa, a szerelmes pár vonzalmát ifju szívek hirtelen jövő s épp oly gyorsan elmuló érzelmeiben komolyabbá válható

viszonyt nem gondolt. A mama ki végtelenül szerette Jenőt ennél sokkal többet tudott.

Juliska mint egyetlen leány el volt kényeztetve különösen a mama részéről. Elképzelhető tehát miként takargatta az ifju pár pártor óráját, a jó anya, férje előtt.

Fekete nagyon jó szívű volt, de azért egyetlen leányának sorsa felett egykönnyen nem ítélkezett. Noha ellensége volt ifju kollegáinak, de azért leányának diplomás férjét szánt. Ha Jenőnek oklevele lett volna szívesen vette volna a tervezett házasságot, de éppen azért mert oklevelet kevés alapvégzettsége miatt egyáltalán nem is szerezhetett, hallani sem akart a fiatalok komolyá vált s a mama védelme alatt álló frigyéről.

A gyermekek, a papa részéről megnyilatkozott ezt a házassági akadályt lekönnyűgöghetőnek vélték s éppen ezért, a mama vigasztaló szavára tovább szótték ifju álmaikat...

Az ifju szívek öröm ünnepén pünkösds első napján Jenő megkérte Juliska kezét. A mama szívesen fogadta az ismert kérését s borult az ifju keblére. A papa a belépő szerelmeiket nem fogadta szívesen s hasztalan volt a szerető szívek könyörgése, ridegen megtagadta az atyai áldást.

Juliska az egyik szobában, Jenő a másik szobában kesergett.

Jenőt bántotta a megtagadott szülői beleegyezés.

Nem lelte helyét sehol. Nem csitította sajnó sebet az ara forró csókja, az édes

meg azt a nagy figyelmet, amiben a szereplők részesítették.

Vasárnap a nagy március idusának 60-ik évfordulóján *A Pélvax kővéházban* cz. 48-as képpel és az *Arany lakodalom* Rákosi és Beöthy társzerzőknek történelmi játékaival járult hozzá szintársulatunk a nagy idők emlékének hazafias megünnepléséhez. Az elsőben Kovács (Petőfi) Makróczy (Jókai) Barkóczy (Vasvári) Nyáray (Irányi) Rajz (Klauzál) Péchy (Gaál) Vetlényi (pozsonyi ifjú) Timár (Sükei) és Tordai Etel (Petőfiné) tűntek ki sikerült maszkirozásukkal és ihletett játékkal. A második darabban minden egyes szereplő a legmelegebb elismerésre méltó hazafias lelkesedéssel játszotta meg szerepét és egyenként úgy mint összesen méltók voltak a tapsviharra, mely játékokat folyton kísérte.

Hétfőn a *Mozgó fényképek* kitünő bohózat került színre a színlappal meg nem egyező szereposztással de azért kitünően sikerült előadásban. Nagy tetszésben részesültek: Rajz, Fodor Szerén, Tordai Etel, Timár, Péchy és Kovács. A többiek is mind derekasan megállták helyeiket.

Kedden a *Szép Ilonka* pompás előadása szerzett közönségünknek ismét egy élvezetes színházi estét. (Most már 10-edszer) Jászai Mariska végtelen kedves volt hármass szerepében és méltó partnere volt Füzes Lenke a cím szerepben. Timár önmagát multa fölül az udvari bolond szerepében, Péchy igen jó Peterdy, Torday Etel kedves és szép juhásznő volt.

Szerdán közbejött akadályok miatt a hirdetett Harang helyett a *Nebántsvirag* került színre sikerült előadásban. Erdős Jolán szépen, diszkrétan és előkelően játszotta meg a fejedelmasszony szerepét. M. Jászai Mariska ismét egy hatalmas lóbot fonhatott érdemeinek babéroköréjébe Denile szerepének megjátszásával. Timár mint mindig, most is pompás volt Celestin és Floridor Janus-szerepében. Péchy és Rajz szintén igen jók voltak.

Csütörtökön a *Két árva* cz. nagyhatású és gyönyörű meséjű színmű került színre. Füzes Lenke remekelt Louise, a vak leány szerepében s pompás partnere volt Tordai Etelka, aki Henriette szerepét művészi tökélyre emelte. Drámai kitörései sokszor szívdermesztők és velőt rázóak voltak. Nyárainét még nem láttuk ilyen szépen, élethűen játszani, mint most Froschárd anyó szerepében. A hálás szerep minden árnyalatát remekül érvényre emelte. Rajz, kitünő Pierre volt, hasonlóképpen Kovács is sikerült alakot mutatott be Jaques szerepében. Timár nagyszerűen confidens komornyik volt. Nyárai jól adta a rendőrminister szerepét, de

anya biztató szava, nap-nap után levertőbb lett. Juliskát annyira szerette, hogy a válaszfal melyet a társadalmi rend állított fel közöttük, zokogó lelkét nem tudta megnyugtani.

Jenőt Nagyváradra hivta a kötelesség szava. Hivatalos kötelességének elvégzése után bolyongott Nagyvárad utcáin.

Lázás lelkének összekuszált gondolatait halk dobpergés vonta el. Gyászoló katonák kísérték tisztjüket az utolsó utra. Az emberek zajából kilehetett venni, hogy egy reménytelenül szerelmes ifjú öngyilkossággal vetett véget életének. Mily boldog Ő mondogatá magában Jenő. Meghalt . . . nincsenek fájdalmak. Meghalok én is. Sokáig úgy sem bírom tovább.

Az öngyilkosság gondolatával gyorsan megbarátkozott. Revolvert vett s a legközelebbi szálló bérszobájába vonult s kioltotta lelkét. Levelet hagyott hátra melyben azon óhajának adott kifejezést, hogy Juliskától kapott nefeletts ezüst gyűrűjét melynek úgy sincs értéke, hagyják újján. Hadd nyugodjon kedves emlékével.

Jenő halála mely gyászba borította a Fekete családot. Az apát furdalta a lelkiismeret.

Jenőt hivatali teendőiben nem érte utol utódja. Az iroda újból a régi volt. A nap-nap után felszaporodó panaszoknak, a nyugalomba vonulás lett a vége.

Egynehány hét leforgása alatt megváltozott minden, sóhajta rebegte az agg jegyző régi barátainak, szeretett táinak. Ti, kik nekem köszönhetitek a lét örömeit, az elválás órájában nem vigasztaló dalt susogtok, hanem

kissé halkán beszélt. A többi szereplők is a legjobb tehetségükkel járultak az előadás szép sikerének előmozdításához.

Pénteken *Josette kisasszony a feleségem* négy felvonásos vígjáték előadásával ismét egy felejthetetlen estét szerzett a társulat Kula műpártoló közönségének. Timár (Ternay) elemében volt, játszva remekelt, s remekül játszott. Torday ismét babérokat aratott a címszerep pompás megalakításával, diszkrét és sikkes előadásával. Kovács most is képzett, ügyes színésznek bizonyult Panard nagy és nehéz szerepében. Füzes Lenke csinos, kedves Leontin volt, Péchy is nagy tetszésben részesült Urban szerepében.

Szombaton M. Jászai Mariska jutalomjátékaul Rab Mátyás került színre, de erről, valamint színi évadunk befejezéséről jövő számunkban szólnunk.

Cs-i-t

HIREK

— **Márczius 15. Kulán.** Nagy érdeklődéssel és hazafias lelkesedéssel ünnepelte meg Kula közönsége március idusának 60-ik évfordulóját. E szokatlan érdeklődés és lelkes ünnepi hangulat talán nem is annyira a deceunális évfordulónak, mint inkább azon körülménynek tulajdonítható, hogy az ünnepély rendezését, mint a múlt évben, most is a Kaszinó vette kezébe és ennek tapintatos és figyelmes elnöksége idejekorán gondoskodott arról, hogy az minden tekintetben a nagy idők emlékéhez méltóképpen folyjon le. Fáradozásainak meg is lett a legszebb sikere. A Ferencz József-teret, amely az ünnepély színhelye volt, már d. u. 2 órakor több száz főnyi ünnepelő közönség foglalta el. A hatóságok, egyesületek és testületek még csak ezután vonultak föl, utóbbiak zászlóikkal harsogó zenekísérettel. A rend fenntartásáról az Önk. Tűzoltóegylet gondoskodott. Az ünnepélyt az iparos dalárda által szépen előadott „Hymnus“ nyitotta meg, aminek elhangzása után Keller Lőrincz lépett az emelvényre és gyönyörű szavallatával teljesen magával ragadta a hallgatóságot. A művészi tökélyrel előadott szavallatot az ünnepelő közönség lépten-nyomon frenetikus tapsviharral kísérte. A nap jelentőségét ezután Dr. Hilkené Lajos ügyvéd méltatta szónoki hévvel és lendülettel előadott ünnepi

lelkemhez illően hullatjátok ősz fejemre a sárguló leveleket. Az előttem elterülő haraszt látásának hatása alatt érzem, hogy mindennek vége . . . Közelg, a vég.

Juliska Váradon való tartózkodása alatt megbarátkozott azzal a gondolattal, hogy szerzetbe lép. Nem habozott sokáig tervével s rövid idő alatt, a zárda lakója lett.

A szerzetbe történt felvételekor Antónia nevet nyert. A bánattól megtört ifjú arcához jól állt szerzetes ruhája. Ő volt a legszebb s a legkedveltebb apáca. Tanítványai öszinteségéért nagyon szerették. Ő nem tartozott azok az apácák közé, kik óvatosan leveszik a bélyeget a leánykák levélkéjéről azon célból, hogy esetleg ott egy-egy titkos valómást jelentő szóért szigorú ítéletet mondassanak.

Antónia szerzetesi életében is megtartotta nőiességét. Nem alakoskodott. Földöntuli lényét nem érezte tanítványaival. Tanítványai társaságában szünóra alatt közlékeny volt, megontotta velük fájdalmát. Könnyekben esett lelkének, ha kiönthette keservét.

Az igazi hitvesi szeretet lángját nem oltotta ki a kolostor magánya. Éppen a magány volt az mely nem volt összeegyeztethető busuló lelkének kedély állapotával.

Antóniát gyógyíthatatlan betegség lepte meg s a hulló őszi falevelek egyik délutánján megváltoztatta őt is a halál. Egyszerű sír körül csendül meg az ének kis papok ajkán mély érzéseket fakasztva szíveikben. Elszállt lelke az égbe, a ragyogó csillagok honába ahhoz kit itt a földön igazán szeretett . . .

beszédében, melynek minden szavából, minden gondolatából a szabadság testvériség és egyenlőség magasztos eszméiert lelkesülő, a haza- és emberszeretet melegségétől áthatott szívnek, nemesen gondolkodó főnek érzelem- és gondolat világát tárta föl és ragyogtatta elénk. A gyönyörű, virágos nyelvezetű, eszme gazdag ünnepi beszédet a hallgatóság folyton lelkes éljenzéssel kísérte. Az ünnepélyt a Kulai Dalárda fejezte be Gaál Ferenc „Magyar Golgotha“ cz. remek művének művészi eléneklésével, amit az ünnepelő közönség szintén nagy tetszéssel fogadott és frenetikus tapsviharral honorált. A lélekemelő, gyönyörű ünnepély természetesen a fehér asztalok mellett a legnagyobb lelkesedéssel folytatódott.

— **Tömeges birói előléptetés.** A király e hó 10-én kelt elhatározása alapján 572 biró és ügyész a VII. fizetési osztályba lépett elő, 692 albirót és alügyészt törvényszéki biróvá, járásbiróvá, illetve ügyésszé neveztek ki. Itt közöljük a vmegye, valamint a városok területén levő törvényszéknél, ügyészségnél és jbiróságoknál történt előléptetéseket: Matsik Szilárd zentai jb., Illés Sándor zombori tsz., Molnár Géza ujvidéki tsz., birák, Ernusz Gyula szabadkai tsz., Major Károly bajai jb., Ténner Jenő, bajai jb., Juhász Jenő ujvidéki tsz., Szabó Imre ujvidéki tsz., dr. Costán Miklós szabadkai tsz., dr. Bayer Manó zombori tsz., dr. Pallai Zoltán zombori tsz., dr. Gabris Endre zsablyai jb., dr. Mészöly István topolyai jb., dr. Joczics Milorád szabadkai tsz., dr. Kindris Gábor szabadkai tsz., dr. Polgár István szabadkai jb., Molnár István ujvidéki tsz., dr. Kósa Károly bajai jb., dr. Sebestyén Imre zombori tsz., dr. Pető János palánkai jb. Széll Pál szabadkai tsz., dr. Weisz Aladár szabadkai tsz., Papp József hódásági jb., Dobos Antal zentai jb., dr. Masa János szabadkai tsz., Sánta Ármin ujvidéki tsz., birák. Járásbiróvá, törvényszéki biróvá, illetve ügyésszé előleptek: dr. Funták Gyula bácsalmási jb., Fülöpp Gyula hajai jb., Marczy Gyula zentai jb., Berke Viktor szabadkai jb., Jákó Sándor zentai jb., Sinay Károly kulai jb., Ficzer Béla bácsalmási jb., Csiky Imre szabadkai jb., dr. Szántó Ferenc zombori jb., Jankai Kálmán topolyai jb., Ötvös János óbecsei jb., Keresztény Gyula hódásági jb., dr. Hajnal József szabadkai jb., dr. Rácz Károly bajai jb., dr. Grüner Fülöp zombori jb., dr. Fábrián Aladár szabadkai jb., dr. Margittai Valér apatini jb., dr. Wertheim Gyula ujvidéki jb., dr. Petrovics László titeli jb., Romátka Jenő bajai jb., Marssó László szabadkai jb., dr. Kopp István zentai jb., dr. Krausz Miklós zombori jb., albirák; Karácsony István ujvidéki alügyész, dr. Kirics Milivoj óbecsei jb., dr. Dömötör Aladár apatini jb., dr. Korpássy Gyula szegedi táblához beosztott topolyai jb., dr. Fischer Frigyes zentai jb., és dr. Terjek Gábor bácsalmási járásbirósági albirák.

— **Halálozás.** Schlachter Károlyné szül. Bosnyák Terézia folyó hó 18-án hosszas betegség után elhunyt Kulán. Halálát a boldogultnak férje, kis árvája és nagyszámú rokonsága gyászolja. Temetése f. hó 20-án d. u. 2 órakor ment végbe Kula közönségének nagy részvétele mellett. A kulai r. k. tanítótestület a szeretett kartárs elhunyt hitvese iránti kegyeletét két megható gyászdalnak eléneklésével róttá le. Nyugodjék békében és legyen a sokat szenvedett, korán elhunyt, nemeslelkű urinő porhüvelyének könnyű a föld!

— **Tragikus halál.** Felső-Magyarország egyik kicsiny városában, a gömörmezei Jolsván, az élet tragédiájának egy meghatározó jelenete gördült le, mikor folyó hó 11-én, Ott Alfréd m. kir. honvédhadnagy, — Dr. Ott Konrád szeghegyi községi orvos elsőszülött fia, — sajátkezűleg vetett véget fiatal életének. Gyógyíthatatlannak tudott betegsége, — előrehaladott stádiumban lévő tüdősorvadása, — adta e rokonszenves, tiszta lelkű fiatal embernek a halálhozó fegyvert kezébe, melynek golyója jóságos szívét fúrta keresztül s így rögtön halálát is okozta. Egyetlen, édes atyjának címzett levelet hagyott hátra, melyben öngyilkossága egyedüli okául betegségét említi, — „mely rövid időn belül úgyis a sírba fog vinni” írja a szerencsétlen ifjú, — s amelyben meghatóan bucsuzik el szeretteitől, bocsánatokat kérve a nagy szomorúságért, melyet tetteivel édes mindannyiuknak okozott. A szerencsétlen véget ért fiatal hadnagyot, nemcsak tisztársai, felebbvalói tüntették ki őszinte barátságukkal, nagyrabecsülésükkel, hanem Jolsva város polgársága, intelligenciája is mindenkor őszinte szimpátiájára érdekesítette e szerény modoru, finom lelkületű katonatisztet. Közkezdveltségét bizonyította az a nagy részvét is, mely a lakosság minden rétegében megnyilvánult, midőn a korán elhunyt hadnagy porhüvelyét, — az őt megillető katonai pompával, — Jolsva értelmiségének impozáns részvételével utolsó útján, a vonathoz kikísérték. Itthon, Szeghegyen mult másánap, f. hó 15-án d. u. 3 órakor temették nemcsak a község lakosságának, de az egész környék, különösen az elhunyt szülőfaluja, Verbász nagyszámu intelligenciájának részvételével, a tragikus véget ért, közszeretben álló katonatisztet. Koporsóját megszámlálhatatlan szebbnél szebb koszorú borította. Az emelkedett, szívből fakadt bucsubeszédet a gyászháznál német, a sírkertben pedig magyar nyelven főt. Engisch Frigyes ág. h. ev. lelkész tartotta, míg a feketehegyi dalárda megható gyászdalokat énekelt. A szerettei iránt érzett mély szeretet, az igaz érzelmű barátság, amelyből soha egyetlen barátját, tisztársát sem zárta ki, nem fogja feledtetni az ő emlékét! Nyugodjék békében! A mélyen sujtott család, a köv. tartalmu gyászjelentést bocsátotta ki: A szeretet fájdalommal hatja át szívünket, midőn jelentjük ugy a magunk, valamint az egész rokonság nevében, hogy kedves fiunk, illetve testvérünk Ott Alfréd m. kir. honvédhadnagy f. hó 11-én, életének 24-ik évében, rövid szenvedés után Jolsván elhunyt. A megboldogult, drága halott hült teteme f. hó 15-én d. u. 3 órakor fog a gyászházból a helybeli sírkertbe vitetni s a családi sírboltba elhelyeztetni. A szeretet angyala lebegjen drága hamvai felett! Szeghegyen, 1908. márc. 11. Dr. Ott Konrád, Dr. Ott Konrádné szül. Schneeberger Melanie szülők. Özv. dr. Csornay Arturné szül. Ott Aranka, Matild, Dezső, Melanie testvérek. özv. Schneeberger Jánosné nagyanya.

— **Szabad Lyceum.** Ujverbázközségben e hó 19-én alakult meg a Szabad Lyceum társaság 278 taggal. Az alapszabályok elfogadása után megválasztotta a tisztikart és megkezdte üdvös működését.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminister Varga Imre szabadkai törvényszéki segéd telekkönyvvezetőt a bajai kir. járásbíróshoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Iskolaépítés Ó-Szivácon.** Az ó-sziváci gör. kel. szerb egyházhözség 13.761 K 16 fillérrel előirányzott iskolája felépítésére márc. 26-án versenytárgyalást fog tartani.

— **Jutalomjáték.** Hétfőn március 23-án lesz bucsuelőadásul *Tímár Béla* közkezdvelt komikusunk jutalomjátéka *Pry Pál a kíváncsi kotnyeles.* Reméljük, hogy a kulai műpártoló közönség teljes számban ott lesz és kimutatja kedvencünk iránti rokonszenvét.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága ez évi első rendes évnegyedes közgyűlését Zomborban f. hó 31-én és a szükséghez képest a következő napokon mindenkor délelőtt 9 órakor a megyei székházépület nagytermében tartja meg.

— **Uj város Bácskában.** Régi vágya ment teljesezésbe Bácska egyik leggazdagabb legmagyarabb nagyközsége lakóinak. A belügyminister jóváhagyta Magyarokiszsa nagyközségnek rendezett tanácsu várossá leendő átalakulását.

— **Kinevezés.** A király dr. Gulya Lászlót, a szabadkai kir. törvényszéki elnökét a m. kir. közigazgatási bírósághoz ítélőbíróvá nevezte ki.

— **Halálozás.** Topolyán halt meg e hó 9-én Boskó Rella urnő, Bodrog Mór édesanyja, 80 éves korában.

— **A Munkásszövetkezetek.** A belügyminister körrendeletet intézet a hatóságokhoz, amelyben felszólítja azokat, hogy a munkásszövetkezetek működését tartásuk éber ellenőrzés alatt, mert sokszor megtörténik, hogy a szövetkezetek szabálytalanságokat követnek el és illetéktelen díjakat szednek.

— **Bikaistálló és pásztorlak építése.** A veprődi urbéri legelőn építendő bikaisztálló és pásztorlak felépítésére Veprőd község előljárósága f. é. április 21-én d. e. 11 órakor a község ház tanácstermében árlejtést fog tartani. Előirányzat 7799:22 K, bálnatpéz 383:22 K. A terv, költségvetés és feltételek az ottani jegyzői irodában betekinthetők.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák áll. s. szegedi intézetébe az 1908 9 tanítási évre felvételt nyerhetnek magyarországi honos mindkét nembeli siketnéma gyermekek, akik a 7-ik éven felül, de a 10-ik éven alul lévő korban vannak és a szoroson vett siketnémaságon kívül sem testileg, sem lelkileg egyéb fogyatkozásban nem szenvednek. A bácsbodrog vármegyei gyermekek az intézetben való tanulásnak egész ideje alatt díjtalanul részesülnek teljes ellátásban nevelésben és oktatásban. A felvételhez elegendő, ha a szülők egyszerű levélben kérik gyermeküknek az intézetbe való felvételét és az igazgatóság által megküldendő nyomtatványokat kellően kitöltve oda visszaküldik. Bővebb felvilágosítást minden érdeklődőnek szívesen nyújt az intézet igazgatósága.

— **Nincs munka Amerikában.** New-Yorkból jelentik, hogy a munkások dologtalanossága óriás méretű s nemcsak New-Yorkban, hanem a vidéken is rendkívüli nagy azoknak a munkásoknak a száma, akik nem tudnak foglalkozást kapni. Ezidőszent New-Yorkban és környékén 400.000 dologtalan munkás van.

— **Lichtmann és Kobra-kéfé czipők** nagy választékban, Kardos J-nél Kulán.

— **Schmidt Ferenc szabó,** Kula Ferenc József tér, készíti a legdivatosabb öltönyöket a legolcsóbb árban.

Csikos -
Kockás -
Shantung -
Armüre -

Selyem

és „Henneberg” selyem 75 kr-tól feljebb, bérmentve és vámmentesen. Minta postafordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Gabona árak: Budapesten:		
Buza áprilisra	—	11.60
Zab	—	7.65
Tengeri májusra	—	6.60
Kulán:		
Buza	—	10.60
Zab	—	6.80
Tengeri	—	5.80

389 sz. 1908.

Pályázati hirdetés

Csátalja községben 600 K évi fizetéssel javadalmazott **írnök végrehajtói** állás üresedésbe jövén, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **április 30-ig** annál inkább nyujtsák be, mert később benyújtandó kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1908. márc. 16.

1-3 **Vojnich Máté** főszolgabíró

297. sz. 1908.

Pályázati hirdetés

Sajkásgyörgye nagyközségben üresedésbe jött **községi orvosi** állásra pályázatot hirdetek. Az állás a következő javadalmazással van egybekötve:

1. Évi fizetés 1600 K;
2. Frachomások gyógykezeléséért 200 K;
3. Szabályrendeletileg megállapított vágási biztosi díjak;
4. Természetbeni lakás;
5. Beteglátogatásért és vényírásért nappal 40 fill. éjjel 80 fill.
6. Egyéb kiküldetéseknél a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. tc. és az 1876. évi XIV. tc.-nek megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. é. április 10-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a későn érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Megjegyzem végül, hogy a magyar nyelv mellett a szerb és ruthen nyelv tudása is kívánatos.

Zsablya, 1908. március 5.

Dr. Széchenyi Tamás
főszolgabíró

1-2

1730 kig. sz. 1908.

Pályázati hirdetés

Topolya községben üresedésben levő községi **írnöki** állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása havi előleges részletekben 1000 K.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt pályázati kérvényüket a vmegyei 6.887 kgy. számu szabályrendelet 9 §-ának megfelelőleg felszerelve **1908 április 9-éig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnapul 1908 április hó 11-ik napjának d. e. 9 órája tüzetett ki.

Topolya, 1908. márc. 9.

2-3

Császár, főszolgabíró

Rács György

Bokréta nevű birtokán Kula mellett, Tóth János kertésznél kapható magból itt nevelt és háromszor átültetett 1000 darab nagyon szép

— **tülevelű fa, Coniférák** és pedig: Abies Exelsa

Pinus Strobus

Pinus Austriaca

Az ára 50-70 cm. magas darabja 40 krajcár, száza 35 frt: 70-150 cm. magas darabja 60 krajcár, száza 50 frt.

BENZÍN MOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, útmozdonyok, gőzcséplő-gépek, arató-gépek, teljes malom-berendezések, talajmívelő eszközök, stb. stb.

KIVÁNATRA SZIVÉSEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST

-20

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, V. Váci-körút 32

Aki halála beálltával is övéinek sorsával törődik, fontolja meg az alábbiakat!

JÓLTEVŐ-EGYLET

Ujverbászon (Bácsmegeye)

fenti cím alatt — belügyministerileg megerősített — oly segítő egyesület alakult, mely tagjai örökösének — a tag elhalálása esetén — tehát sok esetben — mikor a legnagyobb nyomor beáll

2000 (kettőezer) koronát biztosít.

Tagja lehet minden egészséges magyar honpolgár nemi különbség nélkül, ki 20. életévét betöltötte, de nem lépett még 56. évébe.

Minden tag tartozik:

1. Egyszer mindenkorra 5.50 K beiratási díjt fizetni, melyben a tagkönyvecske ára és a portó is bennfoglaltatik.

2. Élethossziglan minden január 1-én 4 K évi tagdíjat.

3. Minden haláleset után 4 K halotti járulékot.

Ezen utolsó díj fizetése azonban — ha a tag megérné — a 300-ik esettel megszűnik. A 2000 Kt a tag örökösei — a tag bármikor bekövetkező halála esetén — s ha csak egyszer is fizette volna a járulékokat — megkapják.

Ezen egyesület a legolcsóbb életbiztosításnál is egyharmaddal olcsóbb, mivel halálozásként — s nem negyedévenként történik a fizetés — sokkal előnyösebb és könnyebb is.

Egy-egy körben csak 601 tag lehet.

Jelentkezni lehet az egyesület intézőjénél, s ha csak levelezőlapon is — ki a legnagyobb készséggel mindennemű felvilágosítást a legszívesebben teljesít.

Ujverbász 1908. márc. hó.

1-3

Az Elnökség

394/1908 tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hanzmann Teréz istvánvölgyi lakos végrehajthatónak Hütter Krisztof s neje Pfeiffer Katalin kiskéri lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1532 K tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tszék a kulai kir. bíróság területén levő a kiskéri 33 sz. betétben A-I. 3 sorsz. 1402. hrsz. a. felvett 721 □-öl területű szántó 287 K és a kiskéri 698 sz. betétben A-I. 3-4 sorsz. 108 (1 és 109) 1. hrsz. a. felvett ingatlan (ház és kert) 904 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1908. április 15-én d. u. 3 órakor Kiskér községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alol eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 28-70 K és 90.40 K készpénzben, avagy az 1881. LX. tc. 42 §-ban jelzett ártollyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX tc 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kulán, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1908. február 30.

LEDERER kir. ítélőtáblabíró

816 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott Regöce község előjárósága leköszönés folytán megüresedett 600 K utólagos havi részletekben folyósítandó készpénzfizetéssel egybekötött gyalogrendőri állásra f. é. április 15-iki lejáratával pályázatot hirdet.

Kérvények a községi előjáróságnál nyújtandók be.

Regöce, 1908. március 12.

Előjáróság

52 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény

Bácsbokod községben megüresedett két gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk.

Évi fizetés 600 K amelyből a ruházatot a rendőr a sajátjából köteles beszerezni. Fegyverzetet a község adja.

Kellően felszerelt kérvények alulírott előjáróságnál f. hó 27-ig adandók be.

Bácsbokod, 1908. márc. 27.

Tomanovits jegyző

Polák József bíró

A 37 év óta fennálló

ZÖLDKERT VENDÉGLŐ

nyári és téli helyiséggel, az összes berendezéssel, eladó.

Bővebbet Öszv. ZEISS LIPÓTNÉNÁL KULA

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT a világhírű buziasfürdői széntáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ÁSVÁNY- ÉS GYÓGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás

ELSŐRENDŰ ASZTALI VIZ!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönyeim Muschong, Buziasfürdő. Interurban telefon 18 sz. ÜGYES HELYI KÉPVISELŐK KERESTETNEK

SÁRCIPŐK férfi-, női- és gyermek számokban, elsőrangú minőségben kaphatók: Ifj. Kovács Sándor, úri-, női-, gyermekcipész és borkereskedőnél KULÁN

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-oséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvelőgépek, Planet y. kapálók, azecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes ecézi-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.